

zarokno, bi zimanê xwe bixwînin û binivîsin!

KULÎLK

kurdiska elevernas barntidning

KOVARA ZAROKÊN KURD YÊN ŞAGIRT



Hejmar: 45

**HÊJE MÊJE
EMÊ NUHA ÇEND
ÇÎROK Û MESELÊN XWE
JI WE RE BÊJIN**

Kulîlk

Sal: 1990

BERAZ Û REZ

Berhevkar: Bavê Hêvî

**Divê, rezê mirovekî hebû. Bera-
zek fesidî bû rezê wî û nedihîşt
xwediye rez tu tirî jê bixwe.**

**Xwediye rez, çalekê di nava rez
de dikole, devê çalê bi hejik û çî-
lo vedişêre, ku ew berazê têkeve
û bi wî awayî ji wê belayê xelas
bibe.**

**Mirov sibê zû tê nav rez û dihere
li feqa xwe binere. Gava dighêje
ser derê çalê çî bibîne ! Ew bera-
zê ku diket rezê wî ketiye çalê. Ji
kêfa ne dizanî bû, ku wê çibike.
Hîngî dabû dilê wî, radihêle**



darekî dirêj û di dilê xwe de dibê: " Ma tê vê carê bi ku de xelas bibî ? "

Xwediye rez bi wî darê dirêj bi berêz dikeve. Lê, piştî çend daran lêdixe, lingên wî dişemite û ew jî dikevê çalê. Ew jî beraz ditirse û beraz jî, ji wî. Beraz xwe ber bi jor çeng dike û dixwaze xwe bi ser derê çalê xîne. Xwediye rez jî, her ku beraz xwe çeng dike, destê xwe dide bin wî û dua dike:

- Yarebî! Tu vê carê jî li vî heywanî bihata rahmê...

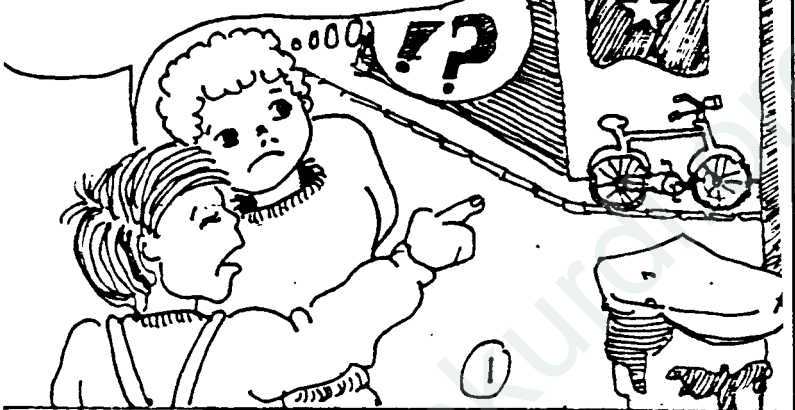


AMERÎKA

Kanada	Otawa
Alaska	Xelica Alaskayê
Dewletên Yekbûyi yên Amerikayê	Waşington (Washington)
Kuba	Havana
Haiti	Porto Prens
San Dominik	Santo Domingo
Porto Riko	San Juan
Antilên Mezin	
Antilên Biçûk	
Meksika	Meksiko
Beliz	
Belmofan	
Guatemala	Guatemala
Salvador	San Salvador
Hondûras	Tegucigalpa
Nikaragua	Managua
Kosta Rika	San Jose
Panama	Panama
Kolombiya	Bogota
Venezuela	Karakas
Brazîl	Brazîlya
Giyana	Corc Tawn – Amazon
Sûrinam	Paramaribo
Giyana Fransayê	Kayen
Ekwador	Kîto
Perû	Lima
Bolîvya	La Paz
Paraguay	Assunsiyon
Arjantin	Buenos Aires
Ûrûguway	Montevideo
Şili	Santiyago
Girava mezin a Agiristanê	
Tengava Macelan	
Malvinas (Falkland)	Stanley
Xelica Sen Xorxê	
Xelica Korkovado	
Girava Corciya Başûr	
Tengava Dêwan	
Antilên Başûr	
Welatên Graham	

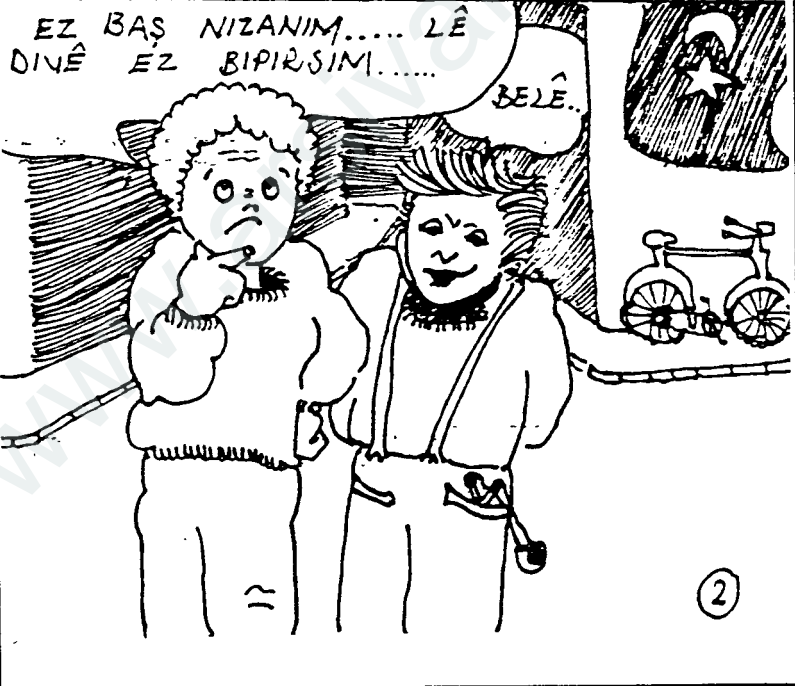


MENDAL Ê MAMOSTE ! TU DIBÊJÎ
EZ KURD IM. MA KA ALA WE
HEYE AN NA ? BINÊR VIYA
ALA TIRKA YÊ



EZ BAŞ NIZANIM..... LÊ
DINÊ EZ BIPÎRSIM.....

BELE..



GELO EZ
JI KI
SIPIRSIM?



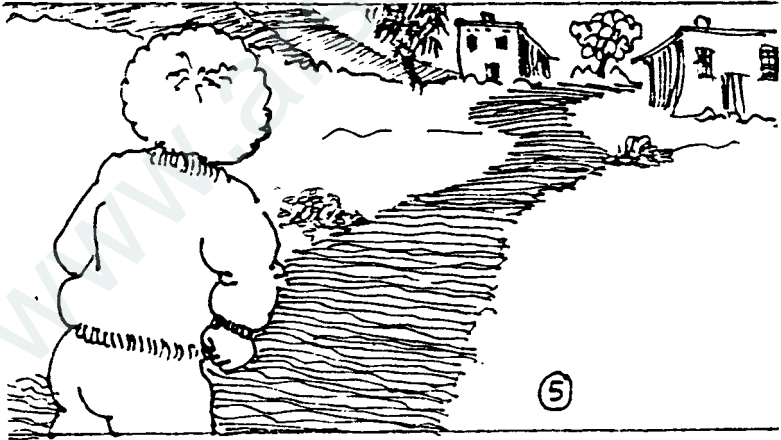
③

DIRR MÊVAN TÊN
DIÇIN LÊ QET QALA
VÊ TIŞTÊ NAKIN!



④

MENDAL Ê MAMOSTE
BERÊ XWE DA MALE



⑤









Quncika Matematîkê

1) 32 kronên Nûjînê heye. 40 kronên Serdar û 17 kronên Pîro henin.

Gelo, bi hevre çend kronên wan çe dibe?

Bersîv:

2) Bihayiya pirtûkê 35 kron e. Bihayiya pê-nûsê jî 16 kron ê. Lezgîn dixwaze 2 pirtûkan û 3 pê-nûsan bikire. Divê çiqas perê wî hebe?

Bersîv:

3) Nesrîn bi 66 kronan qazaxek û bi 32 kronan çentakî dikire. Ma Nesrîn ji bo herdu tiştan çend kron dide?

Bersîv:

4) Gurgîn bi 30 kronan cotek gore û bi 75 kronan jî pêlavekê dikire. Ew 200 kronan dide xwediyê dikanê. Gelo dikandar wê çend kronan paš de bide?

Bersîv:

VAN HEJMARAN YEKO YEKO BIGHININ HEV



PÊZANÎN

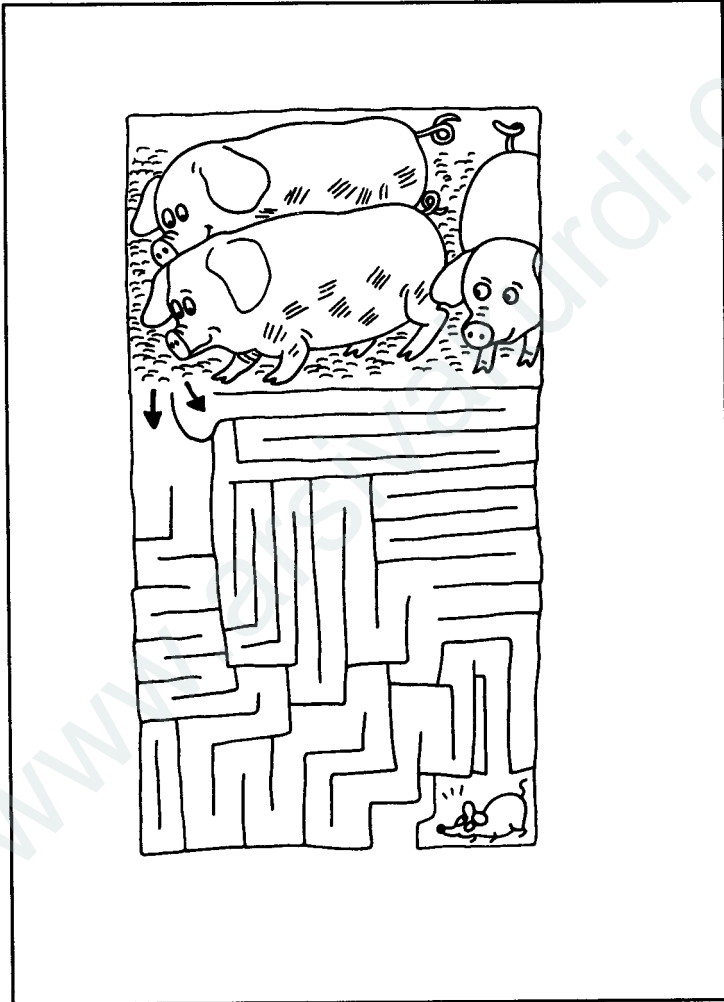
1) Her her dîwar,
Mermer dîwar,
Her odekê yeke kubar.
Ew çi ye?
Bersîv:

2) Mûyê du karika,
Avêtine ser du darika.
Ew çi ye?
Bersîv:

3) Xal û xwarzî,
Metik û birazî,
Hevkirine gazî.
Ew çi ye?
Bersîv:

4) Deva gurî,
Bişkul firî.
Ew çi ye?
Bersîv:

MIJÛLÎ



DÎROKA KURD Û KURDISTANÊ DERKET !

Dîroka Kurd û Kurdistanê ji aliyê Amed Tîgrîs û Aso Germiyanî ve hatiye nivîsandin. Pirtûka dersê ye. Dîroka Kurd û Kurdistanê di dibistanên Swêdê de, di dersên zimanê kurdî de, ji bo sinifên 6-7-8 û 9-an dê bê bi kar anîn.

Babetên pirtûkê ji şaristaniya Mezopotamyayê ve dest pê dike û heta dema niha tê. Di destpêka her babetê de cih oane gotinên giran yê ku di babetan de derbas dibin. Di dawiya her babetê de jî, pirs hene. Pirtûk bi nexşe û wêneyên dîrokî hatiye xemilandin. Di dawiyê de jî, bi kurdî, swêdî û tirkî ferhengokek heye. Berg bi reng in.

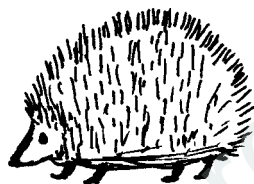
Pirtûk bi metodên pedagoîkên modern hatiye amade kirin. Hevok kurt in. Ziman sivik e. Tîp gir in.

Pirtûk ji aliyê APEC-Tryck Förlag ve hatiye çap kirin. Bihayê pirtûkê 40 kronê Swêdê ye. Adresa xwestinê ev e:

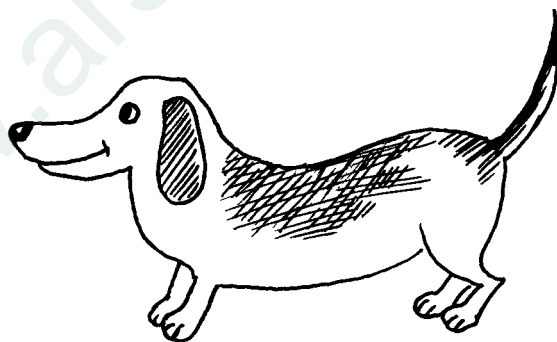
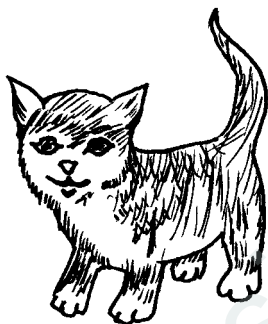
APEC-TRYCK FÖRLAG

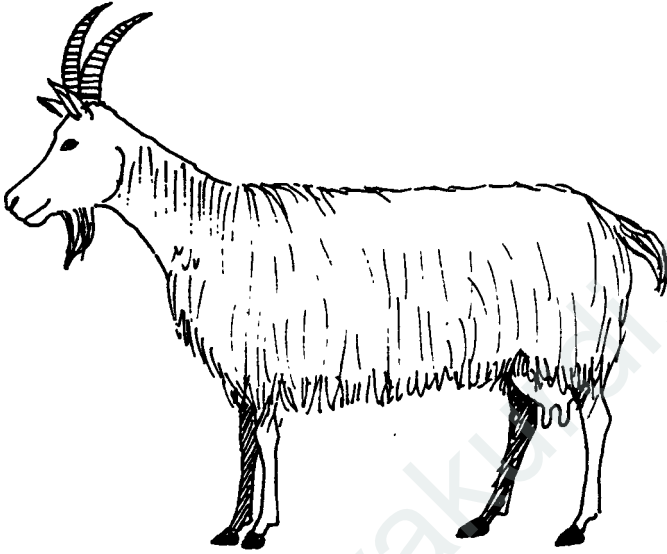
Box 33 18 , 165 03 Spanga-Sweden

EZ KÎ ME ?



Ez neçîrvanê mişka me.
Ez ji şîr pir hez dikim.
Û bi zarokan dilîzim.
Ez kî me ?





NAVÊ WE HEYWANÊ ÇI YE ?

NAVÊ YÊ NÊR ÇI YE ?

NAVÊ ZAROKÊ WAN ÇI YE ?

EM JI WAN ÇI DIGRIN ?

EW ÇI DIXWIN ?

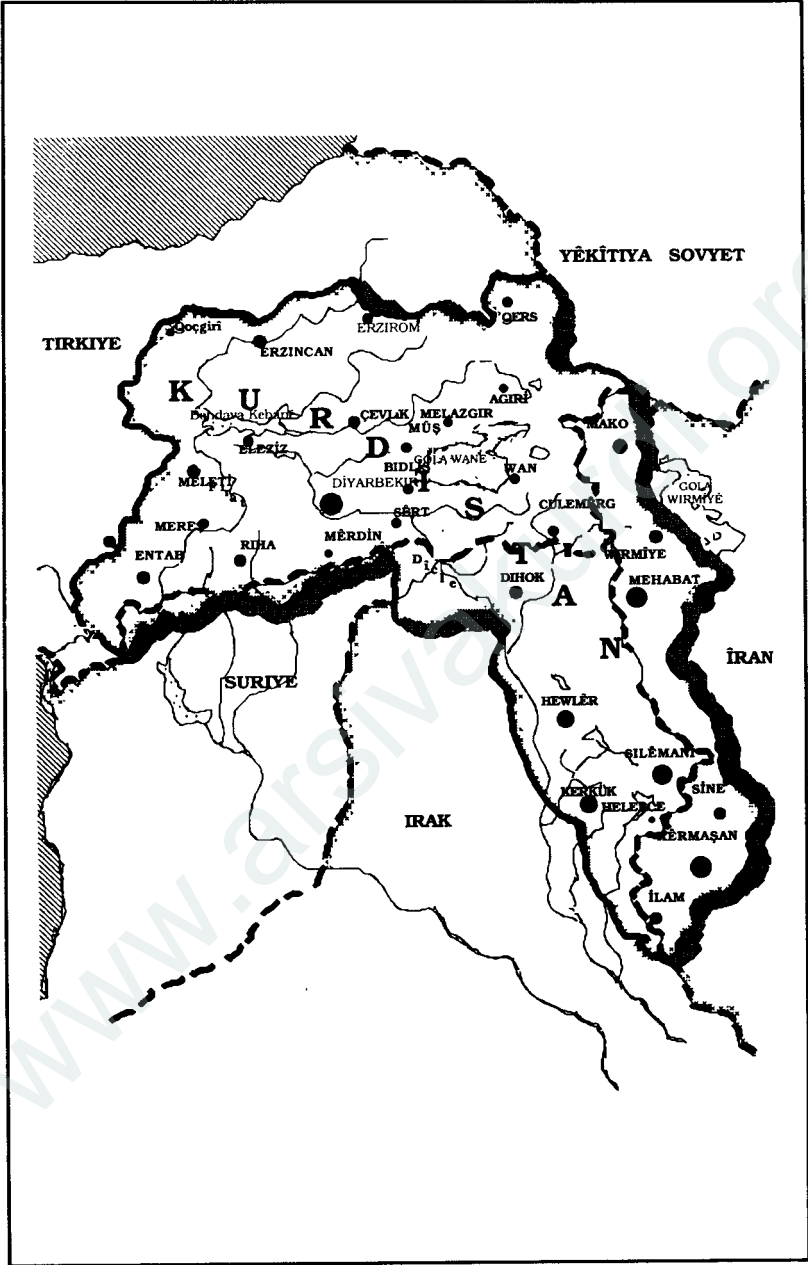
QUNCIKA DÎROKA KURDISTANÊ

Lê bigere û fêr bibe

- 1- Li ser nexşeyê gundê Çermo û navçeya Erxeniyê, çiyayê Zagros, gola Wanê, çemên Firad û Diclê bibîne û nîşan bike!
- 2- Di ferhengê de li peyvên mêtû, dîrok, arkeolog, federasyon, konfederasyon, zanyarî, şaristanî, Mezopotamya, nîjad, çand, çandinî, kevnare, karesat, şûnewar, nêçîr û nêçîrvani yê bigere û wan di deftera xwe de binivîse!

Di dîrokê de gotina Kurd

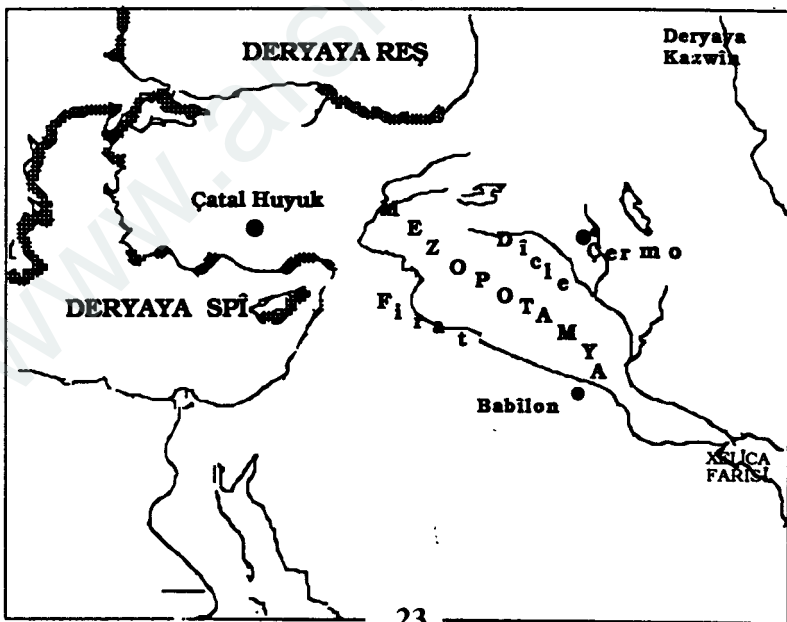
Kurdistan cîhê avabûna şaristanîyê ya herî kevnare ye. Di dîroka cîhanê de, çend cîhên şaristanîyê yên herî kevnare hene. **Mezopotamya**, **Flistîn**, **Misir** û **Yewnanîstan** hinek ji yên herî kevnare ne. Wekî ku tê zanîn, **Mezopotamya** ji axa navbera çemê Dicle û Firadê re tê gotin. Kurd ji Mezopotamyayê re dibêjin Mezra Botan. Heta van salên dawî arkeolog û dîrokzanan digot Misir û Filistîn cîhê şaristanîyê yê herî kevnare ne. Lê, di van salên dawî de, arkeolog li Kurdistana Başûr nêzîkî çiyayê Zagrosê rastî şûnewarên gundê **Çermo** (Jarmo) û **Şanîdar** hatin. Li gor zanyarî û agahdariya arkeologan, ev gund 6.700



sal Berî Zayîna Îsa (B.Z.) hatiye avakirin. Ev gundê herî pêşîn e, ku li cîhanê ava bûye. Û herweha dîyar e ku cara yekemîn bû, ku mirov ji nêçîrvaniyê derbasî çandinî û heywan xwedîkirinê bûne. Ev jî, îro li welatê bav û kalên Kurdan derdikeve holê.

Dîsa arkeologên Amerîkî, Alman û Tirk di sala 1985-an de li Dîyarbekirê, li dorhêla navça Erxeniyê malek ji bin erdê derxistin. Ev mala ha 9.000 sal kevn e. Wê dîroka mirovatîyê ji binî ve guhart.

Li gor pirtûkên dîrokî û dîrokzaneyan gotina Kurd gelekî kevn e. Ev gotin, heta B.Z. 2.000 salan diçe. Di wê demê de cîran û dîrokzan her yek li gor zanabûn û zimanê xwe navek li Kurdan kirine. Heta serdema Kardukiyan gelekî nav li Kurdan kirine. Lê di serdema kardukiyan de, êdî bi dokumentên nivîskî gotine; Kardox, kardo, Karduk, Kardux û hwd...



Ev gel di navbera gola Wanê, çemê Dîclê û çiyayê Zagros de jîyaye. Gotina Kurd ji bo gernasî û qehremaniyê bikar anîne. Cîranên Kurdan ên dîrokî li başûr Asûrî, li rojhilat Faris, li bakur Ermenî û li rojava jî Romî bûn. Tirk di wê demê de, li Asya Navîn, di navbera Çîn û Mongolîstanê de diman.

*Li Erxenyê
maleke 3
ode ji bin
erdê derket
û ew 9 hezar
sal kevin e.*



Herweha li gor arkeolog û dîrozkanan, 10 hezar sal in, ku mirov li Kurdistanê dijîn. Li welatê Kurdan heta îro gelekî êrîş, koçkirin, bela û karesat pêk hatine. Lê, dîsa Kurdan dev ji axa Kurdistanê berne-dane. Li ser axa bav û kalên xwe jîyan e. Ji B. Z. heta îro, Kurd li Kurdistanê, bi navê curbe - cur wekî kom, qebîle, eşîret, mîrîtî, an jî bi navê dewletê hebûna xwe parastine.

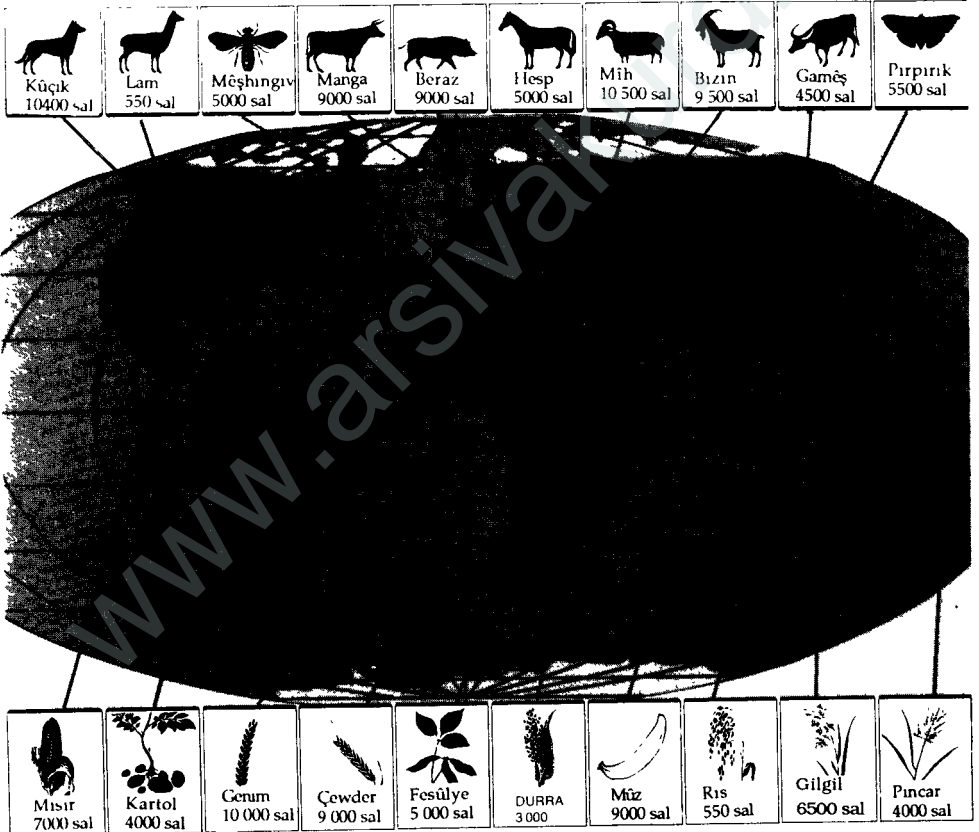
Bihizire û bersiv bide

- 1- Ji derî Mezopotamyayê, cîhên şaristaniyê yên kevin li kû bûne?
- 2-Di dîrokê de, ji kîjan ax re Mezopotamya hatiye gotin?

Li Rojhilata Navîn û Kurdistanê

Berî 10 hezar salan li Rojhilata Navîn û bi taybetî li Kurdistanê, di warê çandiniyê de, genim, çewder û fesûlye hatine çandinê. Dîsa li vê herêmê heywanên wek bizin, mîh û beraz cara yekemîn hatine kedî û xwedî kirin.

Hûn li jêrê, li ser nexşeya cîhanê, cara yekemîn, li kû çandinî bûye û heywan hatine xwedî kirinê dibînin.



QUNCIKA MUZÎKÎ

Notenivîs: Zozan Ozmanî

5) BÛKÊ DELALÊ

Bûkê, delalê
 Rabe xwe kar ke
 Bûkê, şêrînê
 Rabe xwe kar ke

Xemla xwe xweke
 Rûkê xwe sor ke
 Xemla xwe xweke
 Rûkê xwe sor ke

Zava ber malê ye
 Madê xwe neke
 Zava ber malê ye
 Madê xwe neke

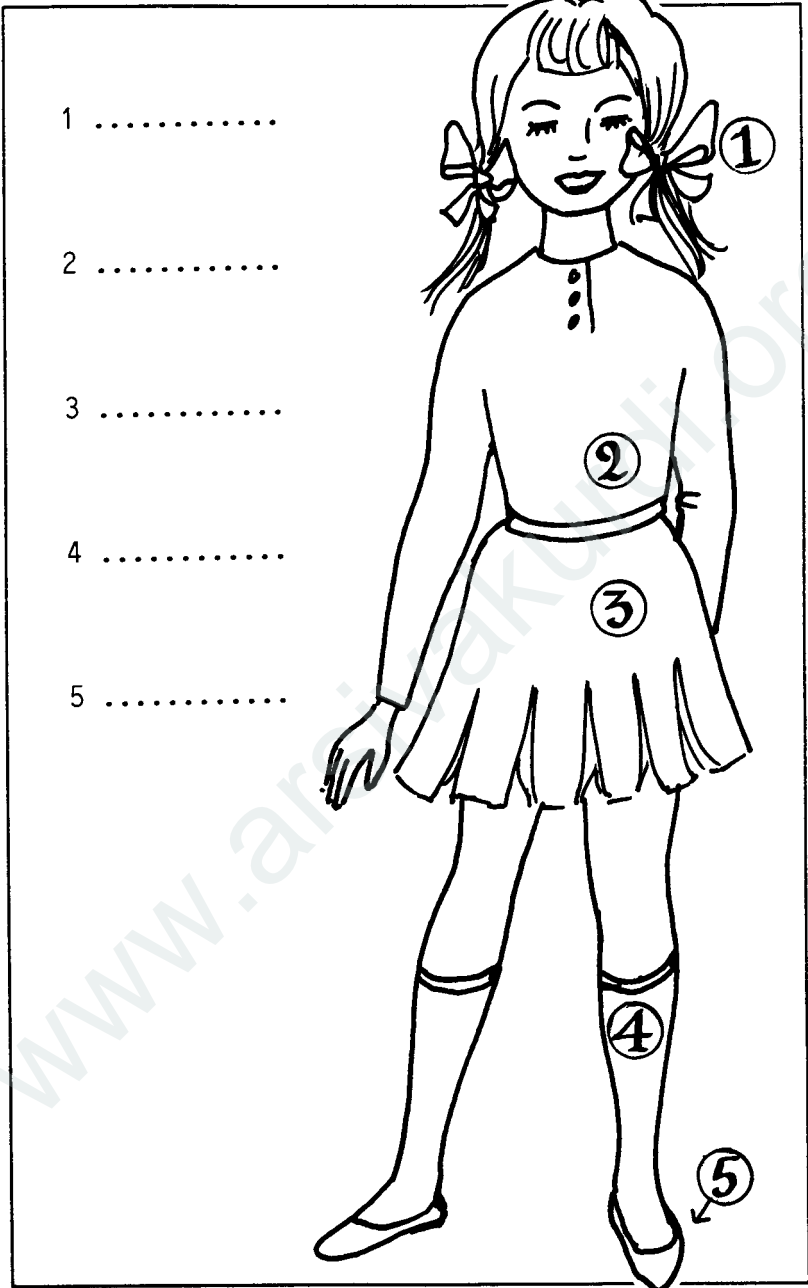
Bûkê, delalê
 Bûka kurdan î
 Bûkê şîrînê
 Bûka kurdan î.

Bû - ke, şî - rî - ne,
 Bû - ke, de - la - lî - ne,
 ra - be, xwe - kar - ke,
 ra - be, xwe - kar - ke.

♩ = 108

5 Bûkê delalê

LI HEMBERÏ HEJMARAN NAVË WAN BINIVISÏNIN



XAÇEPIRS

A crossword puzzle grid is shown with the following structure:

- 1 Down: 1 square
- 2 Across: 5 squares
- 3 Across: 5 squares
- 4 Across: 4 squares
- 5 Down: 7 squares

Illustrations of kitchen tools are provided for each number:

- 1: A pair of tongs.
- 2: A dining fork.
- 3: A flat metal spatula.
- 4: A hand-cranked meat grinder.
- 5: A long-handled metal grater.

BERSÎVA PÊZANÎNA

1) Tiştêkî min heye tiştanî,
Ji diya xwe dibe, Panzdeh roja disekine,
Paşê dest û ling çê dibe.

Ew çi ye?

Bersîv: BEQ

2) Apekî minî rû kurkirî,
Şev û roj dardakirî.

Ew çi ye?

Bersîv: DERÎ

3) Tiştêkî min heye,
Bi şev dixemile,
Bi roj ditemire.

Ew çi ye?

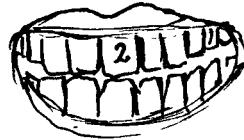
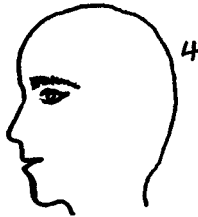
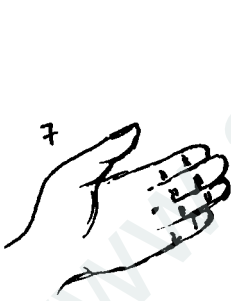
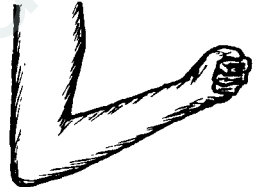
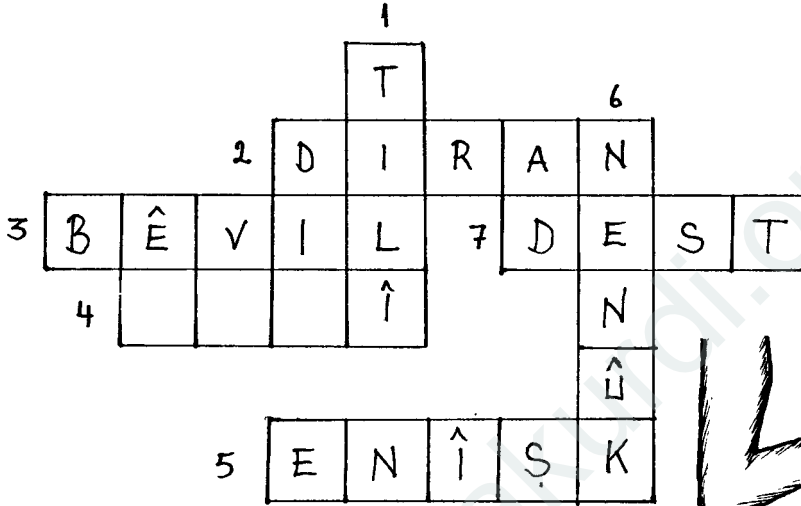
Bersîv: STÊRK

4) Berê fûr da,
Misûr çiv da,
Gulek derket,
Nûrek dev da.

Ew çi ye?

Bersîv: ÇIRA

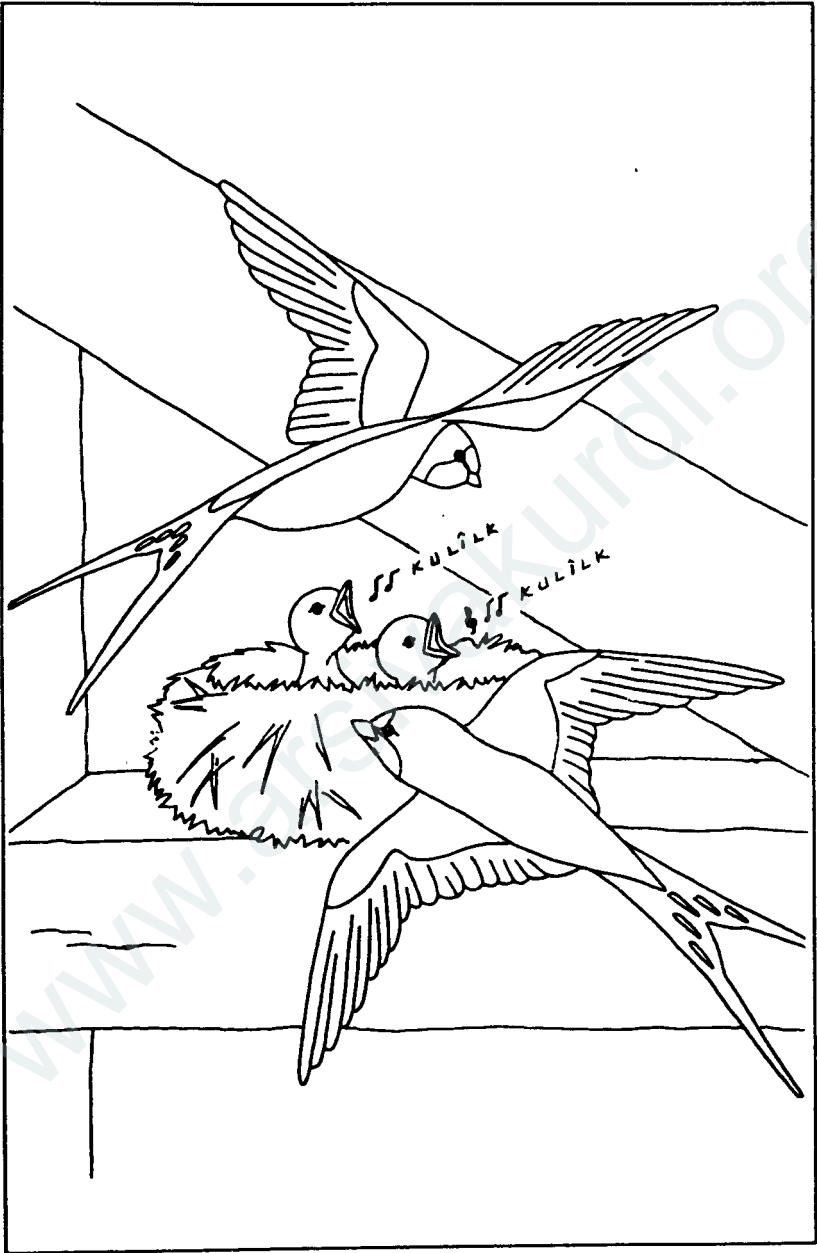
BERSİVA XAÇEPIRSAN



**KEREKÎ ME HEBÛ
Û KUNDIREKÎ ME
KERÊ ME
KUNDIRÊ ME KOT KOT

ME JÎ ÇÎROK
Û MESELÊN XWE
YÊN VÊ HEJMARÊ
JI WE RE GOT**

Kuîlk





YAN

KURDISTAN

YAN NEMAN !

UTGIVARE

KURDISTANS ARBETAR-KULTUR FÖRENING

WEŞANA KOÇ - KAK

KOMELA ÇANDA KARKERÊN KURDISTANÊ

ADRESS - NAVNÎŞAN

POSTGIRONR. 98 66 50-0

BOX 7031

163 07 SPÅNGA - STOCKHOLM

SWEDEN

PRIS : 15:- skr
BIHA